

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 2369/DPSG
DATA 09.09.2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 584 29.09.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*”, inițiată de 24 deputați – PD-L, PSD, PNL, UDMR, Grupul parlamentar al Minorităților Naționale (Bp. 352/2010).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea *Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare*, și înlocuirea acesteia cu o nouă lege în materie.

Astfel, propunerea legislativă reglementează, în principal, următoarele aspecte:

- dispoziții generale referitoare la definirea termenilor, clasificarea acestora și alte aspecte de ordin general;
- obiectivele și atribuțiile Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- asistenței familiale;
- măsuri de prevenire și combatere a violenței în familie;

- medierea în cazurile de violență în familie;
- unități pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen;
- protecția victimelor;
- finanțarea în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- sancțiuni.

II. Observații

1. Fără a nega utilitatea instituirii unor instrumente procedurale care să eficientizeze mijloacele de intervenție specializată într-o anumită materie, apreciem că o pondere însemnată în realizarea obiectivelor legii o are coerența sistemului instituțional gândit pentru a acționa în domeniul dat, activitatea corelată a factorilor – autorități publice centrale și locale, instituții publice, persoane juridice de drept privat etc. – stabiliți prin actul normativ și atribuții clar circumstanțiate în raport cu nivelul de intervenție al factorului de autoritate, care să evite declinările și conflictele negative de competență.

2. Propunerea legislativă are în vedere instituirea unei noi măsuri, definită ca măsură de siguranță specială, al cărei conținut se regăsește deja, parțial, în legislația existentă.

De asemenea, menționăm că legislația României nu cunoaște categoria măsurilor de siguranță speciale, ci doar pe aceea a măsurilor de siguranță. Regimul general al acestora este reglementat în cadrul art. 111-118¹ din *Codul penal*, iar în cazul infracțiunilor de violență în familie, acesta este completat prin prevederile art. 26-28 din *Legea nr. 217/2003*.

Totodată, având în vedere că măsurile de siguranță propuse sunt de natură a aduce unele limitări unor drepturi sau libertăți fundamentale, precum dreptul de proprietate, dreptul la liberă circulație, dreptul la corespondență, procedura trebuie să ofere garanții suficiente, precum controlul periodic al menținerii condițiilor care au justificat ordinul de restricție, condiții în care se poate formula o nouă cerere, în cazul în care au dispărut motivele primei măsuri etc.

3. În ceea ce privește **art. 2 alin. (6)**, semnalăm faptul că teza întâi a textului este în contradicție cu teza a doua. Astfel, deși în prima teză se precizează că asistența judiciară este obligatorie, fără a se menționa cine pune în aplicare norma, în teza a doua se prevede că numai în anumite cazuri asistența judiciară este gratuită.

În considerarea acestor aspecte, apreciem că dacă victimele violenței în familie beneficiază de asistență judiciară obligatorie, după cum prevede textul, aceasta trebuie să fie și gratuită.

4. Cu privire la sintagma „*cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare*” de la **art. 3 alin. (1)** din propunerea legislativă, considerăm necesară eliminarea acesteia, întrucât legitima apărare este reglementată la art. 44 din *Codul penal*, fiind o cauză care înlătură caracterul penal al faptei.

5. Referitor la grupurile de lucru menționate la **art. 9 alin. (3)**, apreciem că inițiatorii ar fi trebuit să specifice statutul juridic al acestora, mai ales în ceea ce privește persoanele care pot face parte din aceste grupuri de lucru, atribuțiile, precum și eventualele surse de finanțare a activității lor, dacă este cazul.

Cu privire la **alin. (5)** al aceluiași articol, menționăm că, potrivit art. 36 alin. (4) lit. a) din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, consiliul local aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de închidere a exercițiului bugetar. În acest sens, ar fi fost necesară corelarea textului în discuție cu prevederile *Legii nr. 215/2001*.

6. În ceea ce privește **art. 12 alin. (4)**, semnalăm că Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului poate controla doar activitatea serviciilor de prevenire și combatere a violenței. De altfel, în acest sens sunt și prevederile **art. 13 alin. (1) lit. o)**.

7. Referitor la prevederile **art. 13 alin. (1) lit. d)**, considerăm că s-ar fi impus anumite clarificări/completări, în sensul în care pentru structurile de prevenire din cadrul Poliției Române, care deja funcționează, nu este necesară obținerea avizului.

8. Cu privire la **art. 20 alin. (3)**, **art. 43 alin. (2)**, **art. 58 alin. (2)**, ar fi trebuit avute în vedere prevederile art. 27 din *Constituție*, referitoare la inviolabilitatea domiciliului care stipulează expres situațiile în care autoritățile statului pot pătrunde în locuință.

Referitor la **art. 20 alin. (8)**, semnalăm faptul că Ministerul Administrației și Internelor nu dispune de efectivele și mijloacele necesare aducerii la îndeplinire a unui demers atât de amplu.

Totodată, punerea în aplicare a prevederilor prevăzute la **art. 20 alin. (9)** nu este posibilă, deoarece organele de poliție se confruntă cu un impediment major, respectiv imposibilitatea verificării, cu operativitate, a săvârșirii de

contravenții repetate. De asemenea, menționăm că soluția în discuție nu poate fi pusă în aplicare întrucât unitățile de poliție nu beneficiază de dotarea necesară pentru a evidenția caracterul de repetabilitate a faptelor contravenționale.

9. **Art. 24** din propunerea legislativă precizează că „*medierea între membrii familiei se realizează prin intermediul consiliului de familie*” alcătuit, conform **art. 25 alin. (1)**, din „*membrii de familie care au capacitatea deplină de exercițiu*”. Deoarece printre aceștia se pot regăsi atât agresorul, cât și victima unei infracțiuni de violență în familie, considerăm că inițiatorii ar fi trebuit să menționeze că aceștia sunt suspendați din consiliul de familie în situația medierii cazurilor prevăzute de **art. 23**.

10. Cu privire la **art. 29 alin. (2)**, inițiatorii ar fi trebuit să precizeze perioada maximă pentru care centrele de primire în regim de urgență asigură gratuit serviciile precizate.

Totodată, la **art. 29 alin. (7)**, inițiatorii ar fi trebuit să precizeze, expres, situațiile în care unitățile de poliție vor sprijini Poliția Comunitară în vederea exercitării atribuțiilor ce îi revin.

11. Potrivit **art. 38** din propunerea legislativă, instanța poate „*să ceară informații de la poliție, medici, psihologi sau orice autoritate care deține informații cu privire la existența faptei, situația victimei sau a agresorului*”, aceștia fiind obligați să răspundă îndată, sub sancțiunea amenzii. Observăm, însă, că inițiatorii nu menționează cine constată fapta, cine aplică sancțiunea în discuție și cuantumul amenzii, norma rămânând, astfel, fără finalitate.

12. Referitor la **art. 44 alin. (2) lit. c)**, menționăm că ar fi trebuit stabilită distanța minimă între învinuit/inculpat și victima/membrii de familie ai acesteia, în cazul dispunerii ordinului de restricție.

Totodată, precizăm că **art. 44** și **art. 46** nu sunt corelate în ceea ce privește calitatea persoanelor împotriva cărora poate fi luată măsura de siguranță specială constând în ordinul de restricție. Pentru unitate de reglementare, considerăm că ordinul de restricție ar fi trebuit să poată fi dispus atât pentru învinuit/inculpat, cât și pentru făptuitor.

13. La **art. 53**, nu se specifică care este organul de poliție competent să aducă la îndeplinire hotărârea instanței de judecată și nici dacă acesta încheie vreun act despre aducerea la îndeplinire. De asemenea, apreciem că măsura de punere în executare a hotărârii instanței revine executorilor judecătorești.

14. Prevederile **art. 60** nu sunt necesare, întrucât îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu este sancționată prin statutele fiecărei categorii de personal, respectiv de legea penală.

15. Prevederile **art. 62 alin. (1)** contravin normelor constituționale, iar organele de poliție nu pot lua măsura îndepărtării făptuitorului de la domiciliu, chiar și temporar, mai ales dacă acesta este și proprietarul locuinței și nici nu îi pot interzice acestuia să revină în locuință.

16. În ceea ce privește **art. 68 alin. (4)**, precizăm faptul că, pe de o parte, printre atribuțiile asistenților familiari, astfel cum sunt acestea precizate la **art. 17** din propunerea legislativă, nu se regăsește cea referitoare la constatarea de contravenții și aplicarea sancțiunilor contravenționale, iar, pe de altă parte, că abilitatea de a constata contravenții, ca și activitate de punere în aplicare a legii, implică exercitarea prerogativelor de putere publică.

17. Inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*”.

Totodată, menționăm că, art. 7 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, prevede că:

„(1) În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din *Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară”.

18. Întrucât propunerea legislativă cuprinde prevederi care vizează în mod direct și activitatea autorităților administrației publice locale, având în vedere dispozițiile art. 8 din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precizăm că, înainte de adoptarea oricărei decizii, cu privire la soluțiile vizate de inițiatori, trebuie consultate și structurile asociative ale autorităților administrației publice locale implicate.

19. Totodată, menționăm că Guvernul a mai fost sesizat cu două propuneri legislative cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, respectiv *Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (Bp. 181/2010)* și *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie (Bp. 120/2010)*.

În acest context, precizăm că s-a constituit un grup de lucru format din reprezentanți ai Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerului Justiției și Ministerului Administrației și Internelor, care a elaborat un punct de vedere favorabil cu amendamente cu privire la propunerea legislativă cu nr. Bp. 120/2010.

Astfel, în vederea evitării paralelismelor legislative, considerăm necesară conexarea inițiativelor menționate și discutarea lor împreună.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului